

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

15. Cuius judicij mentionem fecerit ipse Christus in sua passione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

runt plurimi, cum legerent, ad vnicam Christi, in horto, vocem,
 Ioan. 18.5. *Ego sum, armatos, & tota cohorte venientes milites, velut fulmine tactos, abiisse retrorsum, & quasi exanimes in terrā & tergum cecidisse.* *Vbi nunc*, ait S. Augustinus: *militum cohors, & ministri Principum & Phariseorum?* *Vbi terror & minimen armorū?* *Nem. pe una vox dicentis: Ego sum, tantam turbam odys ferocem, telisque terribile, sine telo ulla percussit, repulit, stravit.* Deus enim latebat in carne, & sempiternus dies ita membris occultabatur humanis, ut laternis & facibus quereretur occidendus à tenebris. *Ego sum, dicit, & impios deuicit.* *Quid iudicaturus faciet, qui iudicandus hoc fecit?* *Quid regnaturus poterit, qui moriturus hoc potuit?* Similia B. Leo, D. Gregorius & alij, hoc loco, meditati sunt, qui, ne ante mysteria discederent, vt proverbio yetatur, in vno mysterio, mysteria plura considerauerunt.

XV. Quin ipse etiam Dominus voluit, & initio, & in ipso Passione suæ feroore, Iudicij cælestis meminisse. Nunc iudicium est mundi, inquit, nunc Princeps huius mundi ejicietur foras. In quæ verba Rupert. 1.10. Rupertus ita scribit. *Quod ergo iudicium mundi, & quæ est electio Principis huius mundi?* Utig, praesens Passio ipsius, qui hac loquitur: Domini nostri Iesu Christi, iudicium est mundi, id est, saluatio discernens a reprobis uniuersitatem electorum, qui fuerunt ab initio seculi, usq; ad horam eiusdem Passionis; electio vero Principis huius mundi, qui principatum tenet in amatoribus huius mundi, reconciliatio est Gentilium electorū, in quibus diabolus per idolatriam inhabitabat ante sepe dictaclarificationem eiusdem Domini nostri IESV Christi. Est igitur ipsa Christi passio Iudicium quoddam, quo damnatus est diabolus, & sententia pro electis, hoc est, passione Domini bene vtentibus, pronunciata. Enimvero, cum Christ⁹ morti propinquissimus, sub ipso onere crucis, anhelaret, iussit homines Iudicij supremi meminisse, nec tam quæ ipse, quam quæ ipsi passuri erant, deplorare. Sequebatur illum multa turba populi, & mulierum, quæ plangebant & lamentabantur eum. Conuersus autem ad illas IESVS dixit: Filia Ierusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beata steriles, & ventres, qui non gennaverunt, & ubera, quæ non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus: Cadite super nos, & collibus: Operite nos. Quare, exemplo Christi, agemus, si vel ipsius Passionis tempore; vel imagine Christi in cruce dati, vbiunque locorum aspecta, dicamus: nunclegumi.

gumínum messis est; nunc de diuinis Iudicijs cogitemus, illius regulæ memores: *Si in viridi ligno hac faciunt, in arido quid fieri?* aut quomodo tractabitur lupus, si sic mactatur innocens Agnus? Ipsa ad hoc nos hortatur Ecclesia, dum in Quadragesima quotidie orat; *Ploremus ante Iudicem, Flectamus iram vindicem.* Quod non in Quadragesima tantum, sed toto anno, totâ vitâ, est orandum.

VI

C A P V T II.

De Nominis, & diuersis generibus Iudiciorum; quidq; diuinus oculus significet.

I. Nomine ordiamur, inde ad rem progressuri, & quæ sit Iudiciorum diauersitas, intellecturi sumus. Itaque *Iudico*, si Grammaticos consulas, est idem, quod *ins dico*; vnde *Iudicium*, *dictio Iuris*, quæ mente fieri potest, aut insuper etiam voce. Apud Dialecticos & Philosophos ceteros: *Iudicium vis est animi, qua, quod se nobis ostendit, in eo, quid persequendum, quidq; declinandum ac fugiendum, aut nos ipsos, aut alios docendo definimus, verisq; falsa redarguimus.* Apud Aristotelem in Politicis, *Iudicium est iudicatio Iudicis, iudicem agentis, vel ius dicentis. Quare est actus, id est, executio iustitiae.* Quod etiam D. Thomas aliquique Theologi, suo calculo, approbauerunt.

Aristot. 1.
Polit.
S. Thom. 2.
2. q. 60. a. 1.

Apud Græcos, *εινω*, idem est, quod *secerno, discerno*, aut *dirimo*, vt habet Thesauri auctor. Ex haec significatione ait idem, ortam aliam, quâ ponitur, pro *iudicare*, quamvis sœpe in libris diuinis strictius usurpetur, pro *damnare*.

Quocirca S. Basilius obseruat, tribus modis, in Scripturâ, hoc verbum, *iudicare*, intelligi. Primum pro actu iustitiae, iuxta quam iudex iudicat, vel probando, vel reprobando; vt *iudicare* sit, ferre sententiam tam approbationis, quam reprobationis. Sic accipitur Ps. 7. *Dominus iudicat populos.* Et Isa. 11. *Non secundum visionem oculorum iudicabit.* Isthaç significatione vox communis est: non enim solùm iudicatur innocens, quando eius innocentia declaratur, & liberatur à vexatione iniusta, recuperatq; quod suum est; sed etiam iudicatur nocens, cum damnatur; vt adeò, hoc sensu, *iudicari*, sit bonorum & malorum.

II.

17
LXXXVII
III.

Secun-